

Direktiv om informationsskyldighet vid gränsöverskridande skatteupplägg och automatiskt utbyte av upplysningar om sådana :FPM110

Finansdepartementet

2017-07-19

Dokumentbeteckning

KOM (2017) 335

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning som rör rapporteringspliktiga gränsöverskridande arrangemang

Sammanfattning

Förslaget innebär att det införs EU-gemensamma bestämmelser om informationsskyldighet för förmedlare av gränsöverskridande skatteupplägg och automatiskt utbyte av upplysningar om skatteupplägg mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna.

Regeringen välkomnar arbete som syftar till att förhindra skatteflykt, skatteundrandragande och skadlig skattekonkurrens. Ett automatiskt utbyte av upplysningar om gränsöverskridande skatteupplägg ökar möjligheterna för skattemyndigheterna att på ett tidigt stadium få kännedom om aggressiv skatteplanering samt information om vilka som tillhandahåller denna typ av skatteupplägg och vilka användarna är, för att därigenom motverka skatteflykt och skatteundrandragande. Regeringen är generellt positiv till förslaget eftersom det ökar transparensen mellan skattemyndigheterna vad gäller potentiellt aggressiva skatteupplägg. Det är viktigt att bestämmelserna är så enkla, tydliga och lätthanterliga som möjligt, både för de uppgiftsskyldiga och för de tillämpande myndigheterna. Förslaget väcker dock ett antal frågor, bl.a. vad gäller räckvidden med anledning av de kännetecken s.k. hallmarks som finns med i förslaget och kommissionens befogenhet att lämna delegerade akter för att uppdatera bilagan som innehåller dessa kännetecken. Förslaget måste därför analyseras närmare.

1.1 Ärendets bakgrund

Att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande är en av de politiska prioriteringarna i EU. Vid det informella Ekofin-mötet den 22 april 2016 uppmanade flera medlemsstater kommissionen att överväga ett direktivförslag om informationsskyldighet för förmedlare av skatteupplägg inspirerat av BEPS åtgärd 12 - rekommendationer om "Mandatory Disclosure Rules". Mandatory Disclosure Rules åtgärd 12 är en av 15 åtgärder som tagits fram i OECD/G20:s projekt mot skattebaserosion och vinstflyttning (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS). Innebörden av rekommendationen är att skatterådgivare eller skattskyldiga (användarna av skatteupplägg) alternativt både skatterådgivare och skattskyldiga ska lämna information till skattemyndigheten om skatteupplägg som erbjuds eller används. Rekommendationen offentliggjordes den 5 oktober 2015 i BEPS-projektets slutrapport, "Mandatory Disclosure Rules ACTION 12: 2015 Final Report".

I Europeiska rådets slutsatser i maj 2016 framgår att rådet vill att kommissionen ska överväga att ta fram lagstiftningsåtgärder om informationsskyldighet för förmedlare av skatteupplägg inspirerat av BEPS-åtgärd 12. Vidare har Europaparlamentet i sin resolution från den 6 juli 2016 förespråkat åtgärder mot förmedlare av skatteupplägg som biträder vid skatteflykt och skatteundandragande. Kommissionen har haft en offentlig konsultation om mer transparens i skatterådgivarnas verksamhet som avslutades i februari 2017.

Regeringen har den 6 april 2017 beslutat om en utredning Informationsskyldighet för skatterådgivare (dir 2017:38) som syftar till att se över möjligheterna att införa en skyldighet för bl.a. skatterådgivare att informera Skatteverket om skatteupplägg. Den författningsreglering som utredningen ska ta fram på området ska utformas så att även gränsöverskridande skatteupplägg träffas.

Som framgår av titeln på förslaget föreslås de nya bestämmelserna tas in i rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG, nedan DAC. DAC har även tidigare ändrats genom direktiv 2014/107/EU för att möjliggöra ett omfattande automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och genom direktivet (EU) 2015/2376 för att införa automatiskt utbyte av upplysningar om förhandsbesked och genom direktivet (EU) 2016/881 för att införa EU-gemensamma bestämmelser om land-för-landrapporter och automatiskt utbyte av sådana mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna samt genom rådets direktiv (EU) 2016/2258 vad gäller skattemyndigheters tillgång till information för bekämpning av penningtvätt.

Syftet med det förslag som nu lagts fram är enligt kommissionen att öka transparensen och tillgängligheten till information om potentiellt aggressiva gränsöverskridande skatteplaneringsarrangemang för att skattemyndigheterna på ett tidigt stadium ska kunna göra en riskbedömning och företa de åtgärder som krävs för att skydda skattebasen.

Förslaget presenterades den 21 juni 2017.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innebär att det införs EU-gemensamma bestämmelser om informationsskyldighet för förmedlare av vissa gränsöverskridande skatteupplägg (eller i vissa fall för användare av skatteupplägg) och automatiskt utbyte av upplysningar om dessa upplägg mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna.

1.2.1 Informationsskyldighet

1.2.1.1 Vad definierar ett rapporteringspliktigt skatteupplägg?

För att skatteupplägget ska vara rapporteringspliktigt ska upplägget vara gränsöverskridande. En definition av vad som avses med gränsöverskridande i detta fall finns med i förslaget.

Förslaget innehåller vidare en definition av vad som avses med rapporteringspliktigt skatteupplägg. I denna del hänvisas till en sammanställning av vissa kännetecken s.k. hallmarks som är starka indikatorer på skatteupplägg som används vid skatteflykt och skatteundandragande. Dessa kännetecken finns samlade i en bilaga till förslaget (bilaga IV). Om något av dessa kännetecken finns med i ett skatteupplägg räcker det för att skatteupplägget ska anses rapporteringspliktigt. Vissa kännetecken blir dock endast tillämpliga om den huvudsakliga anledningen till transaktionen eller transaktionerna är att erhålla en skatteförmån ("the main benefit test").

Enligt förslaget ska kommissionen löpande kunna uppdatera de kännetecken som ska användas för att identifiera de rapporteringspliktiga skatteuppläggen (se 1.2.3. Övrigt).

1.2.1.2 Vem är informationsskyldig?

Informationsskyldigheten omfattar alla personer (enligt DAC omfattas då bl.a. både fysiska och juridiska personer) som enligt förslaget är aktörer som vanligtvis är involverade i att utforma, marknadsföra, organisera eller hantera genomförandet av en enligt förslaget rapporteringspliktig gränsöverskridande transaktion eller en serie av dessa transaktioner samt de som tillhandahåller hjälp eller råd i dessa fall (förmedlare av skatteupplägg). I vissa fall kan informationsskyldigheten även åläggas den skattskyldige (användaren av

skatteupplägget). Detta kan vara fallet om t.ex. advokatsekretess föreligger, förmedlaren inte finns inom EU eller då en juridisk person tagit fram upplägget inom koncernen/bolaget ("in-house").

1.2.1.3 När inträder informationskyldigheten?

Informationskyldigheten inträder för förmedlarna av skatteuppläggen inom fem arbetsdagar efter det att skatteupplägget gjorts tillgängligt för den skattskyldige. Om det är den skattskyldig som är informationskyldig inträder skyldigheten inom fem arbetsdagar från det att skatteupplägget tagits i bruk eller då första steget i skatteupplägget tagits.

De rapporteringspliktiga skatteupplägg som tas fram mellan tidpunkten för den politiska överenskommelsen om att införa direktivet och den 31 december 2018 ska inkomma till de behöriga myndigheterna senast den 31 mars 2019.

1.2.2 Automatiskt utbyte av upplysningar

1.2.2.1 Vilka upplysningar ska lämnas?

Utbytet ska omfatta lämnande av en viss uppsättning grundläggande upplysningar, bl.a.:

- identiteten på förmedlaren av skatteupplägget och den skattskyldige (användaren av skatteupplägget),
- kännetecknen (s.k. hallmarks) för skatteupplägget,
- beskrivning av skatteupplägget (i allmänna termer),
- datum för genomförandet av skatteupplägget,
- detaljer om de nationella skattebestämmelserna som medför skatteförmånen,
- transaktionens/transaktionernas beloppsmässiga omfattning,
- andra medlemsstater som är involverade, eller sannolikt kommer att beröras, av skatteupplägget, och
- identiteten på andra personer i andra medlemsstater, om några, som sannolikt kommer att beröras av skatteupplägget.

1.2.2.2 När ska upplysningarna utbytas?

Upplysningarna ska utbytas inom en månad efter utgången av det kvartal under vilket informationen lämnades till den behöriga myndigheten.

1.2.2.3 Vilka får tillgång till upplysningarna?

Alla medlemsstater kommer att ha tillgång till upplysningarna genom tillgång till en säkert central medlemskatalog. Kommissionen kommer endast att ha begränsad tillgång till den lämnade informationen. Kommissionen ska

inte få tillgång till följande upplysningar: identiteten på förmedlaren av skatteupplägget och den skattskyldige (användaren av skatteupplägget), beskrivning av skatteupplägget (i allmänna termer), och identiteten på andra personer i andra medlemsstater, om några, som sannolikt kommer att beröras av skatteupplägget.

1.2.3 Övrigt

Medlemsstaterna ska ha system för att påföra påföljder när förmedlare och användare av skatteuppläggen inte lever upp till informationsskyldigheten.

Kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter för att ändra bilaga IV med kännetecknen (s.k. hallmarks) över skatteupplägg som har gränsöverskridande inslag och som potentiellt kan medföra skatteflykt och skatteundrandragande.

Det föreslås slutligen att medlemsstaterna senast den 31 december 2018 ska anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet, och börja tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2019. Upplysningar om skatteupplägg som avser tid före den 31 december 2018 ska utbytas senast den 31 mars 2019.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det finns inte några bestämmelser om informationsskyldighet för förmedlare av skatteupplägg på skatteområdet i Sverige. Den 6 april 2017 beslutade dock regeringen om ett kommittédirektiv Informationskyldighet för skatterådgivare (dir.2017:38) där en särskild utredare ska se över möjligheterna att införa en skyldighet för bl.a. skatterådgivare att informera Skatteverket om skatteupplägg. Vid genomförandet av uppdraget ska den internationella utvecklingen på området, inom EU och OECD, tas i beaktande. Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2018. Som nämnts ovan behöver kommissionens förslag analyseras närmare.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Det finns i dag inte några bestämmelser om informationsskyldighet för förmedlare av skatteupplägg på skatteområdet i Sverige. Eftersom ett krav på informationsskyldighet för förmedlare av skatteupplägg införs så kan den administrativa bördan för förmedlarna (och i vissa fall de skattskyldiga) öka för de som omfattas av informationsskyldigheten. Samtidigt kan möjligheterna för skattemyndigheterna att på ett tidigt stadium få kännedom om aggressiv skatteplanering samt information om vilka som tillhandahåller denna typ av skatteupplägg och vilka användarna är öka. På sikt motverkas därigenom skatteflykt och skatteundrandragande vilket medför en mer konkurrenskraftig marknad.

Att utbyta upplysningarna som anges i förslaget kommer att vara resurskrävande för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Genom att skyddet för svenska skattebaser förbättras torde förslaget kunna ge viss ökning av skatteintäkterna. Det är dock inte möjligt att nu ange vare sig omfattningen av merarbetet för Skatteverket eller hur stor effekten på skatteintäkterna kan tänkas bli. En utgångspunkt bör vara att det merarbete som kan uppkomma för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar arbete som syftar till att förhindra skatteflykt, skatteundandragande och skadlig skattekonkurrens, och ställer sig därför bakom syftet med de föreslagna bestämmelserna. Regeringen är generellt positiv till förslaget eftersom det ökar transparensen mellan skattemyndigheterna vad gäller potentiellt aggressiva skatteupplägg. Det är viktigt att bestämmelserna är så enkla, tydliga och lätthanterliga som möjligt, både för de uppgiftsskyldiga och för de tillämpande myndigheterna. Förslaget väcker dock ett antal frågor, bl.a. vad gäller räckvidden med anledning av de kännetecken s.k. hallmarks som finns med i förslaget och kommissionens befogenhet att lämna delegerade akter för att uppdatera bilagan som innehåller dessa kännetecken.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats. Remissvaren ska vara inkomna senast den 25 augusti 2017.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen föreslår artikel 115 FEUF som rättslig grund. Rådet kan anta förslaget med enhällighet efter hörande av Europaparlamentet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

2016/17:FPM110

Enligt kommissionen kräver informationsutbytet om gränsöverskridande skatteupplägg som potentiellt kan inverka på skattebasen i mer än en medlemsstat ett gemensamt och obligatoriskt tillvägagångssätt. Ändamålsenlig information om gränsöverskridande skatteupplägg kan därför endast uppnås genom åtgärder på unionsnivå.

Regeringen anser att det är en riktig bedömning.

Enligt kommissionen är det särskilda problem som fordrar politiska insatser bristande insyn i förmedlare av skatteuppläggs med gränsöverskridande relevans, vilket har negativa effekter, särskilt när det gäller den inre marknadens funktionssätt. Insatsen begränsas till skatteupplägg som har gränsöverskridande inslag och som potentiellt kan medföra skatteflykt och skatteundandragande. Den grundar sig också på automatiskt utbyte av grundläggande information. De föreslagna ändringarna går därför enligt kommissionen inte utöver vad som är nödvändigt för att åtgärda de berörda frågorna och uppnår på detta sätt fördragets mål om en väl fungerande inre marknad.

Regeringen anser att det måste analyseras närmare om önskad effekt kan uppnås med mer riktade bestämmelser än de som kommissionen har föreslagit.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Remissvaren ska vara inkomna senast den 25 augusti 2017. Ett första rådsarbetsgruppsmöte kommer hållas den 14 juli 2017.